

Çınarları Yetiştiren Okullar

Türkiye Mühendislik Haberleri dergimizin bu sayısında meslekte 40 yılını dolduran üyelerimizin öz geçmişlerine ve bu üyelerimiz için şubelerimizde düzenlenen törenlere yer verdik.

40 yıldır mesleğe ve en nihayetinde insana, insanlığa hizmet eden üyelerimizin, meslektaşlarımızın inşaat mühendisliği serüvenine adım attıkları okulların da geçmişine göz atalım diye düşündük.

Meslekte 40 yılını doldurmuş ve herbiri birer çınar olan üyelerimizin yetiştiği okulları ve bu okulların kısa tarihçelerini de sizlerle paylaşıyoruz.

Boğaziçi Üniversitesi

İnşaat Mühendisliği Bölümü Boğaziçi Üniversitesi'nin 1912 yılında kurulmuş en eski mühendislik bölümlerinden birisidir. Bölümün geçmişi Robert Koleje dayanmaktadır. Uluslararası alanda bir çok çalışmaya imkan tanıyan bölümde Yapı Laboratuvarı, Geoteknik Laboratuvarı, Malzeme Laboratuvarı ve Hidrolik Laboratuvarı bulunmaktadır.

Çevre Mühendisliği, Çevre Geoteknolojisi, Geoteknik Mühendisliği, Zemin Dinamiği, Zemin Stabilizasyonu ve Güçlendirmesi, Hidrolik, Kıyı Mühendisliği, Kıyı Hidrodinamiği, Yapı Dinamiği, Yapı Mekaniği ve Tasarımı, Deprem Mühendisliği, Yapı Malzemeleri, Beton Teknolojisi konularında araştırmalar yapılan bölümün Endüstri Mühendisliği, Bilgisayar Mühendisliği, Fizik, Matematik Bölümleri ile çift anadal programları bulunmaktadır.

İstanbul Teknik Üniversitesi

Okul ülkedeki siyasal karışıklıklar nedeniyle kısa sürede kapanmış olsa da İTÜ İnşaat Fakültesi'nin tarihi 1727 yılında Damat İbrahim Paşa zamanında kurulan Humbarahane ile başladığı kabul edilebilir.

Gazi Hasan Paşa'nın ve Baron de Tott'un teklifi ile III. Mustafa 1773 yılında gemi inşaat mühendisleri yetiştiren Mühendishane-i Bahri-i Hümayun'u açtırdı.

İnşaat ve onunla ilgili dalları içeren mühendislik dallarının okutulması ise 1795 yılında III. Selim tarafından yayınlanan kanunname ile kurulan Mühendishane-i Berri-i Hümayun'da başladı ve gemi mühendisliği ile beraber bu iki okul eğitime 1808 yılına kadar devam etti.

II. Abdülhamit, 1883'de kurduğu sivil mühendislik okulu olan "Hendese-i Mülkiye"nin yönetimini, askeri idareye verdi. Bugünkü anlamda inşaat mühendisliğinin başlangıcı da bu okul ile başlar.

1900 yılında II. Abdülhamit tarafından başlatılan Sam-Mekke arasındaki Hicaz Demiryolu diye bilinen hattın yapımında Hendese-i Mülkiye'den çıkan mühendisler büyük fedakarlıklarla çalıştı ve Medine'ye kadar 1200 km uzunluğundaki demiryolunu 8 yılda tamamladı.

1909 yılında okul Nafia Vekaleti'ne (Bayındırlık Bakanlığı) bağlandı ve Mühendis Mekteb-i Alisi adını aldı.

1888-1908 arasında Hendese-i Mülkiye'den 230 İnşaat Yüksek Mühendisi, 1909-1923 arasında Mühendis Mekteb-i Alisi'nden 202 İnşaat Yüksek Mühendisi olmak üzere Cumhuriyete kadar 432 kişi mezun oldu.

Okulun adı 1928 yılında Türkçeleştirilerek Yüksek Mühendis Mektebi oldu. 1941'de okulun adı Yüksek Mühendis Okulu olarak bir daha değişmiş ve son olarak 1944 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi adını alarak İnşaat, Mimarlık, Makina ve Elektrik olmak üzere 4 fakülteye ayrıldı.

1957 den itibaren Maçka'da kurulan İTÜ Teknik Okulu'nda 4 yıllık bir İnşaat Mühendisliği bölümü kuruldu. 1973'den itibaren iki kademeli öğretime geçilmiş ve lisans öğretimi 4 yıl, Yüksek Lisans öğretimi ise 1,5 yıl oldu.

Eğitim-öğretimi Gümüşsüyü, daha sonra Taşkılla binasında sürdüren ve 1982 yılında tümü ile Aya-zağa Kampusuna taşınan İnşaat Fakültesi, şu anda İnşaat Mühendisliği, Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisliği ve Çevre Mühendisliği olmak üzere üç bölümden oluşmaktadır.

İnşaat Mühendisliği Bölümü; Yapı, Yapı Malzemesi, Yapı İşletmesi, Mekanik, Hidrolik, Geoteknik ile Ulaştırma olmak üzere 7 Anabilim Dalından oluşmaktadır. Bölümdeki öğrenci sayısı 1.400 dolayında olup, kız öğrenci oranı %10 dolayındadır. 1969-1970 öğretim yılında ayrı bölüm olarak öğrenci alan Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisliği Bölümü; Jeodezi, Ölçme Tekniği, Kartografya, Fotogrametri ile Uzaktan Algılama Anabilim Dallarından oluşmaktadır. Öğrenci sayısı 500 dolayındadır. Çevre Bilimleri ve Çevre Teknolojisi Anabilim Dallarından oluşan Çevre Mühendisliği Bölümü 1978-1979 yılında eğitime başlamış olup 450 dolayındaki öğrencisinin cinsiyet dağılımı yarı yarıyadır.

Toplam 2400 dolayında öğrencinin bulunduğu İnşaat Fakültesine her yıl 400'e yakın öğrenci alınmaktadır.

Karadeniz Teknik Üniversitesi

Karadeniz Teknik Üniversitesi 20.05.1955 gün ve 6594 sayılı yasa ile kuruldu. Kuru-

luş tarihinden yaklaşık 8 yıl sonra 2 Aralık 1963 tarihinde Trabzon'da Maşatlık'ta bir ilkokul binasında öğrenime başlandı. İlk öğrencilerini İnşaat ve Mimarlık Fakültesi öğrencileri oluşturdu. Bu öğrenciler ilk iki yıl temel bilimler öğreniminden sonra inşaat ve mimarlık bölümlerinden birini seçerek ve 1967-1968 öğretim yılında öğrenimlerini tamamlayarak Karadeniz Teknik Üniversitesi'nin Yüksek Mühendis diplomalı ilk mezun-

ları olmuşlardır. İnşaat Mühendisliği Bölümü 1973-1974 yılında 4 yıllık eğitime geçmiş ve ilk 10 yıl içerisinde 549 mezun vermiştir. Bugün mezunlarının sayısı on binlerle ifade edilmektedir. Karadeniz Teknik Üniversitesi'nin başlangıç yıllarında öğretim özellikle İstanbul Teknik Üniversitesi'nden ve İstanbul Üniversitesi'nden görevli öğretim üyesi kadrolarınca yürütülmüştür. Üniversitenin oldukça fazla sayıda akademik çalışanı da bu kadrolar tarafından yetiştirilmiştir. Doktora çalışmaları ile diğer üniversitelere çok sayıda akademisyen yetiştiren fakültede ülkemizin çeşitli çevre ve mühendislik problemleri ile ilgili çok çeşitli araştırma ve incelemeler yapılmaktadır.

Orta Doğu Teknik Üniversitesi

ODTÜ İnşaat Mühendisliği Bölümü 1957 yılında ilk öğrencilerine inşaat mühendisliği eğitimini vermeye başlamıştır. 1957 yılından 2008 yılına kadar 20,000'in üzerinde mezun vermiştir. Kurulduğunda barakalarda eğitim veren ODTÜ İnşaat Mühendisliği Bölümü, ODTÜ'nün bugünkü yerleşkesinde 7 farklı bina ile öğrencilerine eğitim olanağı sunmaktadır. Eğitimin dördüncü yılından itibaren öğrencilerine

Yapı Mekaniği Anadalı,
Geoteknik Anadalı,
Hidromekanik Anadalı,
Su Kaynakları Anadalı,
Jeodezi ve Ölçüm Anadalı,
Ulaşım Mühendisliği Anadalı,
Yapı Malzemeleri Anadalı,
Yapı Yönetimi Mühendisliği Anadalı,
Kıyı ve Liman Mühendisliği Anadalı,

Alanlarında uzmanlaşma olanağı sunmaktadır.

Yıldız Teknik Üniversitesi

Yıldız Teknik Üniversitesi İnşaat Mühendisliği Bölümü Türkiye'nin en eski ikinci inşaat mühendisliği bölümüdür ve tarihi Yıldız Teknik Üniversitesi'nin (YTÜ) tarihi ile özdeşdir. YTÜ eğitime 1911 yılında "Kondüktör Mektebi Alisi" adı altında başlamış, kuruluşu 1923'ten sonra "Nafia Fen Mektebi" adı altında devam etmiş ve adı 1937'de İstanbul Teknik Okulu, 1969'da İstanbul Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisi, 1982'de Yıldız Üniversitesi ve son olarak 1992'de Yıldız Teknik Üniversitesi olarak değiştirilmiştir.

YTÜ İnşaat Mühendisliği Bölümü yedi ana bilim dalından oluşmaktadır. Bunlar: Geoteknik, Hidrolik, Mekanik, Ulaştırma, Yapı, Yapı İşletmesi ve Yapı malzemeleri anabilim dallarıdır.

Lisans eğitimi, birinci öğretim ve ikinci öğretim olmak üzere iki ayrı programda yürütülüyor. Bölüm, Fen Bilimleri Enstitüsü ile birlikte, Geoteknik, Hidrolik, Kıyı ve Liman Mühendisliği, Mekanik, Ulaştırma ve Yapı Mühendisliği alanlarında Yüksek lisans ve Doktora programları yürütmektedir. Bölümde öğrencilerin eğitimine katkı sağlamak amacıyla Zemin Mekaniği Laboratuvarı, Hidrolik ve Kıyı Liman Mühendisliği Laboratuvarı, Yapı Laboratuvarı, Yapı Malzemeleri Laboratuvarı, Ulaştırma Laboratuvarı, Jeoloji Laboratuvarları bulunmaktadır.

Halen bölüme kayıtlı 1450 lisans ve 270 lisansüstü öğrencisi bulunmaktadır.

